

LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJOS KAUNO APYGARDOS SKYRIUS

S P R E N D I M A S

2024 m. sausio 26 d. Nr. 21RE1- 30(AG1-330/08-2023)

Kaunas

Lietuvos administracinių ginčų komisijos Kauno apygardos skyrius (toliau – Komisija), susidedantis iš Komisijos narių Lionelos Gelmanienės, Edvardo Juciaus ir Birutės Pranevičienės (posėdžio pirmininkė ir pranešėja),

viešajame Komisijos posėdyje rašytinio proceso tvarka išnagrinėjo administracinį ginčą pagal pareiškėjos asociacijos Žiežmarių miesto bendruomenės patikslintą skundą atsakovei Kaišiadorių rajono savivaldybės administracijai dėl Kaišiadorių rajono savivaldybės administracijos sprendimo, išdėstyto 2023-11-24 rašte Nr. (3.4E)V8E-2276, panaikinimo ir įpareigojimo atlikti veiksmus,

Komisija

n u s t a t ė:

Pareiškėja asociacija Žiežmarių miesto bendruomenė patikslintu skundu Komisijos prašo panaikinti Kaišiadorių rajono savivaldybės administracijos (toliau – ir Savivaldybė) 2023-11-24 raštą Nr. (3.4E)V8E-2276 (toliau – Skundžiamas sprendimas) (b. l. 17, 18).

Patikslintame skunde nurodo, kad 2023-11-24 Žiežmarių miesto bendruomenė iš atsakovės gavo Skundžiamą sprendimą, kuris priimtas vykdant Lietuvos administracinių ginčų komisijos Kauno apygardos skyriaus 2023-09-01 sprendimą Nr. 21RE1-173 (AG1-138/09-2023), tačiau Skundžiamas sprendimas bendruomenės netenkina, nes nepateikiamos sąskaitos ir darbų atlikimo aktai už 2022 ir 2023 metų sniego valymo darbus Žiežmariuose.

Pažymi, kad pareiškėja planuoja kreiptis į valstybines institucijas ir prašyti patikrinti, ar minėti valymo darbai vyko ir vyksta šiuo metu, ar pagrįsti gyventojų pranešimai. Akcentuoja, kad Žiežmarių miesto seniūnija 2022 metais pareiškėją informavo, kad už neatliktus sniego valymo darbus nebus apmokama, todėl prašomi dokumentai reikalingi patikrinti, ar buvo taikomos netesybos ar kitos priemonės.

Nurodo, kad Skundžiamame sprendime spekuliuojama terminais, neturinčiais ryšio su problemos sprendimu ir geranorišku prašomų dokumentų pateikimu. Savivaldybė atsisakydama pateikti prašomas sąskaitas ir darbų aktus pažeidė Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo (toliau – *VAI*) 14 straipsnyje reglamentuotas Prašymų ir skundų nagrinėjimo procedūras.

Atsakovė Kaišiadorių rajono savivaldybės administracija (toliau – ir Savivaldybė) atsiliepime į patikslintą skundą prašo pareiškėjos Žiežmarių miesto bendruomenės patikslintą skundą atmesti kaip nepagrįstą (b. l. 32-34).

Atsiliepime į patikslintą skundą pažymi, kad pareiškėja skunde Komisijai nurodo vieną argumentą, kuriuo grindžia savo skundą, t. y. minėtas atsakymas bendruomenės netenkina, nes nepateikiamos sąskaitos bei darbų atlikimo aktai už 2022, 2023 metų sniego valymą Žiežmariuose.

Paaiškina, kad pareiškėja 2023 m. sausio 5 d. kreipėsi į atsakovės Žiežmarių seniūniją su prašymu „Dėl sniego valymo Žiežmarių mieste“ (toliau – Prašymas), kuriame be kita ko nurodyta, kad „*Bendruomenę pasiekė informacija, kad miesto gatves valo Žiežmariškiai gaunantys pašalpas, nors už tai atsakinga įmonė su kuria pasirašyta sutartis. Planuojama kreiptis į valstybines institucijas, kad jos atliktų patikrinimą ar šie veiksmai vyko ir vyksta šiuo metu ir ar pranešimai gauti iš gyventojų turi pagrindą*“. Skundžiamame sprendime atsakovas pažymėjo, kad pareiškėjo prašymas iš esmės yra neargumentuotas, jame nenurodytos jokios konkrečios faktinės aplinkybės ir/ar teisės normos, kuriomis remdamasis pareiškėjas prašo, kad būtų pateikti prašomi dokumentai, išskyrus formalų argumentą, kad bendruomenę pasiekė informacija, kuri su Prašymu nepagrįsta jokiais konkrečiais dokumentais ar jų kopijomis; nurodė, kad pagal Konstitucinio teismo jurisprudenciją, konstitucinė laisvė nekliudomai ieškoti, gauti ir skleisti informaciją nėra absoliuti.

Pažymėjo, kad Prašymas Komisijos yra grąžintas nagrinėti iš naujo, t. y. atsakovė nėra įpareigota teikti sąskaitų bei darbų atlikimo aktų už 2022, 2023 metų sniego valymą Žiežmariuose, todėl Prašymo nagrinėjimo procedūra teisės aktų nustatyta tvarka pradedama iš naujo.

Nurodo, kad Skundžiamu sprendimu atsakovė prašė pareiškėjos patikslinti Prašymą, jį pagrįsti argumentais, jame nurodant konkrečias faktines aplinkybes ir/ar teisės normas, kuriomis remdamasis teikia būtent tokį Prašymą su reikalavimu pateikti dokumentus, kad atsakovė galėtų įvertinti Prašymo pagrįstumą bei galimybę pateikti prašomus dokumentus. Pareiškėja turėjo galimybę Prašymą tikslinti ir galimai gauti prašomą informaciją ir dokumentus, tačiau to nedarė, pasirinko sprendimą atsakovės atsakymą skusti formaliais, niekuo negrįstais, primityviais argumentais.

Prie bylos prijungta Lietuvos administracinių ginčų komisijos Kauno apygardos skyriaus administracinė byla AG1-138/09-2023.

Skundas tenkintinas

Byloje ginčas kilo dėl Kaišiadorių rajono savivaldybės administracijos 2023-11-24 rašto Nr. (3.4E)V8E-2276 teisėtumo.

Bylos duomenimis nustatyta, kad 2023-01-05 prašymu asociacija Žiežmarių miesto bendruomenė atsakovės prašė įpareigoti Žiežmarių miesto seniūniją bendruomenei pateikti 2022 ir 2023 metų sutartis, sąskaitas ir darbų atlikimo aktus už Žiežmarių miesto sniego valymo paslaugas.

Žiežmarių miesto seniūnija priėmė sprendimą, kurį išdėstė 2023-01-23 rašte Nr. V 4-17. Pareiškėja minėtą sprendimą apskundė Komisijai. 2023-03-14 Komisijos sprendimu Nr. 21RE1-44 (AG1-14/08-2023) tenkino skundą ir panaikino Savivaldybės Seniūnijos 2023-01-23 raštą Nr. V4-17 bei įpareigojo pareiškėjos 2023-01-05 prašymą išnagrinėti iš naujo.

Atsakovės Seniūnija iš naujo išnagrinėjo 2023-01-05 asociacijos Žiežmarių miesto bendruomenės prašymą ir priėmė sprendimą, išdėstyta 2023-04-06 rašte Nr. V4-76. Pareiškėja šį raštą apskundė Komisijai. 2023 m. gegužės 19 d. sprendimu Nr. 21RE1-93 (AG1-65/08-2023) tenkino skundą ir panaikino Savivaldybės Seniūnijos 2023-04-06 raštą Nr. V4-76 ir įpareigojo pareiškėjos 2023-01-05 prašymą išnagrinėti iš naujo.

Vykdam pastarąjį Komisijos sprendimą, atsakovė pareiškėjai pateikė 2023-06-22 raštą Nr. (3.4) V8-419. Šį raštą pareiškėjai taip pat apskundė Komisijai. Komisija 2023-09-01 sprendimu Nr. 21RE1-173 (AG1-138/09-2023) pareiškėjos skundą tenkino iš dalies: panaikino Savivaldybės 2023-06-22 rašto Nr. (3.4)V8-419 „Dėl informacijos pateikimo“ dalį, kurioje Administracija atsisakė įpareigoti Žiežmarių miesto seniūniją pareiškėjai pateikti sąskaitas su darbų atlikimo aktais už Žiežmarių miesto sniego valymo paslaugas ir atsakovė įpareigojo pareiškėjos 2023-01-05 prašymo dalį, kurioje pareiškėja Savivaldybės prašė įpareigoti Žiežmarių miesto seniūniją pareiškėjai pateikti sąskaitas su darbų atlikimo aktais už Žiežmarių miesto sniego valymo paslaugas, nagrinėti iš naujo.

Atsakovė iš naujo išnagrinėjo Žiežmarių miesto bendruomenės 2023-01-05 prašymo dalį ir priėmė Skundžiamą sprendimą.

Atsakovė Skundžiamu sprendimu (b. l. 3-5) pareiškėjai paaiškino, kad Savivaldybės administracija yra savivaldybės biudžetinė įstaiga, kurią sudaro struktūriniai padaliniai, į struktūrinius padalinius neįeinantys valstybės tarnautojai ir Savivaldybės administracijos filialai – seniūnijos. Seniūnijos veiklą reglamentuoja Savivaldybės administracijos direktoriaus patvirtinti Žiežmarių seniūnijos veiklos nuostatai. Seniūnas tiesiogiai pavaldus ir atskaitingas Savivaldybės administracijos direktoriui. VAĮ 14 straipsnyje numatyta, kad asmuo turi teisę apskusti viešojo administravimo subjekto priimtą administracinį sprendimą arba veiksma (neveikimą), taip pat viešojo administravimo subjekto vilkinimą atlikti jo kompetencijai priskirtus veiksmus šio įstatymo nustatyta tvarka tam pačiam viešojo administravimo subjektui arba aukštesniam pagal pavaldumą viešojo administravimo subjektui, t. y. seniūno priimtą administracinį sprendimą arba veiksma (neveikimą) galima skusti Administracijos direktoriui, kuris būdamas Administracijos vadovas gali įvertinti priimto administracinio sprendimo arba veiksmo (neveikimo) pagrįstumą. VAĮ nustato kreipimosi į viešojo administravimo subjektus formas – prašymą bei skundą. Prašymas – su asmens teisių ar teisėtų interesų pažeidimu nesusijęs asmens kreipimasis į viešojo administravimo subjektą prašant atlikti teisės aktuose nustatytus veiksmus (VAĮ 2 str. 10 p.). Skundas – asmens kreipimasis į viešojo administravimo subjektą, kuriame tas asmuo nurodo, kad yra pažeistos jo ar kito asmens teisės ar teisėti interesai, ir prašo juos apginti (VAĮ 2 str. 12 p.).

Skundžiamame sprendime nurodyta, kad „...*pareiškėjo prašymas iš esmės yra neargumentuotas, jame nenurodytos jokios konkrečios faktinės aplinkybės ir/ar teisės normos, kuriomis remdamasis pareiškėjas prašo, kad būtų pateikti prašomi dokumentai, išskyrus formalų argumentą, kad bendruomenę pasiekė informacija, kuri su Prašymu nepagrįsta jokiais konkrečiais dokumentais ar jų kopijomis. Kaip yra pažymėta Konstitucinio teismo jurisprudencijoje, konstitucinė laisvė nekliudomai ieškoti, gauti ir skleisti informaciją nėra absoliuti.*“ Taip pat Skundžiamame sprendime paaiškinta Centralizuotos vidaus audito tarnybos kompetencija. *Taigi, pareiškėjui patikslinus Prašymą, jį pagrindus argumentais, jame nurodant konkrečias faktines aplinkybes ir/ar teisės normas, kuriomis remdamasis pareiškėjas teikia būtent tokį Prašymą su reikalavimu pateikti dokumentus, Savivaldybės administracija galėtų įvertinti Prašymo pagrįstumą bei galimybę pateikti prašomus dokumentus ir/ar inicijuoti Tarnybai tirti ir vertinti Žiežmarių seniūnijos veikimą (neveikimą).*“

Ginčo teisiniams santykiams aktualus teisinis reglamentavimas, įtvirtintas VAĮ, Prašymų ir skundų nagrinėjimo ir asmenų aptarnavimo viešojo administravimo subjektuose taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. rugpjūčio 22 d. nutarimu Nr. 875 (toliau – ir Taisyklės) bei Lietuvos Respublikos teisės gauti informaciją iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų įstatyme.

Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. rugpjūčio 22 d. nutarimu Nr. 875 patvirtintos Asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimo viešojo administravimo subjektuose taisyklės, be kita ko, nustato, kad į prašymą institucija atsako atsižvelgdama į jo turinį (45 p.): į prašymą suteikti administracinę paslaugą atsakoma suteikiant prašomą vieną iš Viešojo administravimo įstatymo 19 straipsnio 1 dalyje nurodytų administracinių paslaugų (ar prašomas kelias administracines paslaugas) arba pateikiant motyvuotą atsisakymą tą padaryti (45.1 pp.); į prašymą pakonsultuoti asmenį jam aktualiu klausimu atsakoma suteikiant konsultaciją pagal institucijai nustatytą kompetenciją arba pateikiant motyvuotą atsisakymą tą padaryti (45.2 pp.); į prašymą priimti administracinį sprendimą atsakoma Viešojo administravimo įstatymo 13 straipsnyje nustatyta tvarka (45.3 pp.); į kitus prašymus atsakoma laisva forma (45.4 pp.). Taip pat pažymėtina, kad administraciniame sprendime, be kita ko, turi būti nurodyta administracinio sprendimo teisinis ir faktinis pagrindas ar kitos administraciniam sprendimui įtakos turėjusios aplinkybės; administracinio sprendimo motyvai (VAĮ 10 str.).

Atsižvelgiant į pareiškėjos asociacijos Žiežmarių miesto bendruomenės 2023-01-05 prašymo dalį dėl Žiežmarių miesto seniūnijos įpareigojimo bendruomenei pateikti 2022 ir 2023

metų sąskaitas ir darbų atlikimo aktus už Žiežmarių miesto sniego valymo paslaugas turinį, darytina išvada, jog jis atitinka VAI 2 str. 10 d. pateiktą prašymo sąvoką, į kurią turi būti atsakoma Taisyklių 45.4 pp. nustatytu būdu.

Valstybės ir savivaldybių institucijos bei įstaigos privalo Teisės gauti informaciją ir duomenų pakartotinio naudojimo įstatymo ir kitų įstatymų nustatyta tvarka teikti viešąją informaciją, taip pat turimą privačią informaciją, išskyrus įstatymų nustatytus atvejus, kai privati informacija neteikiama (3 d.). Šio įstatymo tikslas – nustatyti asmenų teisės gauti iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, įmonių, viešųjų įstaigų ar šių subjektų asociacijų, regionų plėtros tarybų informaciją apie jų veiklą bei šių institucijų ir kitų juridinių asmenų, nurodytų Įstatymo 2 str. 1 d. 2 p. duomenis, kuriais jie disponuoja ir (ar) kuriuos jie tvarko vykdydami viešojo administravimo įgaliojimus, suteiktus VAI nustatyta tvarka, kituose įstatymuose nustatytas funkcijas, įskaitant viešųjų paslaugų teikimo funkcijas (toliau – viešoji funkcija), ir kuriuos būtų galima pakartotinai naudoti komerciniams arba nekomerciniams tikslams, įgyvendinimo priemonės ir tvarką. Įstatymas, taikomas viešąsias funkcijas atliekančioms valstybės ir savivaldybių institucijoms ir įstaigoms, įmonėms ir viešosioms įstaigoms, kurių savininkė ar viena iš dalininkių yra valstybė ar savivaldybė ir kurios finansuojamos iš valstybės ar savivaldybių biudžetų bei valstybės pinigų fondų, šių subjektų asociacijoms ir regionų plėtros taryboms, viešosioms įstaigoms ir kitiems Įstatyme nurodytiems subjektams (2 str. 1 d. 1, 2 p.). Duomenys – užfiksuota informacija apie institucijos ar valstybės valdomo subjekto veiklą ar jos dalis, neatsižvelgiant į jos pateikimo būdą, formą (raštu arba elektronine forma ar kaip garso, vaizdo ar garso ir vaizdo įrašas) ir laikmeną, įskaitant registro duomenis, registro informaciją, registruoti pateiktus duomenis ir (arba) jų kopijas, valstybės informacinės sistemos duomenis (3 str. 3 d.).

Institucija, teikdama duomenis, vadovaujasi principais: 1) dokumentų išsamumo – pareiškėjui turi būti pateikti *visi pagal teisės aktus teiktini jo prašymo turinį atitinkantys dokumentai*; 2) dokumentų tikslumo – pareiškėjui teikiami dokumentai turi atitikti institucijos disponuojamus dokumentus; 3) teisėtumo – institucijos veiksmai teikiant dokumentus grindžiami šiuo ir kitais įstatymais ar kitais norminiais teisės aktais; 4) objektyvumo – institucijos darbuotojai, teikdami dokumentus, turi būti nešališki ir objektyvūs; 5) pagalbos – pareiškėjams teikiama pagalba įgyvendinant teisę gauti dokumentus; 6) dokumentų prieinamumo – sudaromos palankios sąlygos pareiškėjams naudoti dokumentus neatsižvelgiant į jų veiklos tikslus ir teisinę formą, o prireikus nustatomos tik būtinausios teisinės, techninės ir (arba) finansinės dokumentų teikimo pareiškėjams sąlygos; 7) abipusio naudojimo – institucija pareiškėjui pateiktus dokumentus prireikus toliau pati juos naudoja; 8) nediskriminavimo – pakartotinio naudojimo sąlygos turi būti tokios, kad būtų nediskriminuojami pareiškėjai, naudojantys dokumentus tam pačiam (komerciniam arba nekomerciniam) tikslui (6 straipsnio 1 dalis). Prašymai dėl duomenų teikimo ir jų pakartotinio naudojimo teikiami ir nagrinėjami VAI nustatyta tvarka. Pareiškėjas turi teisę apskusti institucijos veiksmus, neveikimą ar administracinį sprendimą, taip pat institucijos vilkinimą atlikti jos kompetencijai šiuo Įstatymu priskirtus veiksmus VAI nustatyta tvarka.

Atsakovė Skundžiamame sprendime ir atsiliepime į patikslintą skundą laikosi pozicijos, kad pareiškėjai Skundžiamu sprendimu buvo nurodyta argumentuoti prašymą, taip pat įvardinti prašymo pateikti dokumentus teisinį pagrindą, kitaip tariant, prašoma pateikti papildomą informaciją. Taisyklių 34 p. nustatyta, kad jeigu prašymui ar skundui išnagrinėti būtina informacija ir dokumentai, kuriuos privalo pateikti besikreipiantis asmuo, o institucija tokios informacijos ir dokumentų pati neturi ir gauti negali, per 5 darbo dienas nuo prašymo ar skundo gavimo institucijoje dienos ji kreipiasi į asmenį raštu, prašydama pateikti šią informaciją ir dokumentus, ir praneša, kad prašymo ar skundo nagrinėjimas stabdomas, kol bus pateikta prašymui ar skundui išnagrinėti būtina informacija ir dokumentai, ir gali būti nutrauktas, jeigu asmuo trūkstamų dokumentų nepateiks. Jeigu per institucijos nustatytą terminą, kuris negali būti trumpesnis kaip 5 darbo dienos, prašymui ar skundui išnagrinėti būtina informacija ir dokumentai negaunami, prašymo ar skundo nagrinėjimas institucijos vadovo ar jo įgalioto asmens sprendimu gali būti

nutraukiamas ir per 3 darbo dienas nuo institucijos nustatyto termino suėjimo dienos visi asmens institucijai pateikti dokumentų originalai gražinami asmeniui ir nurodoma gražinimo priežastis.

Kaip matyti iš bylos medžiagos, nuo Komisijos 2023-09-01 sprendimo Nr. 21RE1-173 (AG1-138/09-2023) priėmimo iki Kaišiadorių rajono savivaldybės administracijos 2023-11-24 rašto Nr. (3.4E)V8E-2276 priėmimo praėjo daugiau nei du mėnesiai. Komisija aptarto teisinio reguliavimo kontekste atkreipia dėmesį, kad atsakovė netinkamai realizavo savo teisę pareikalauti papildomos informacijos iš pareiškėjos, net jeigu tokios informacijos reikalavimo prielaidos iš tiesų egzistavo. Juo labiau, kad atsakovei pareiškėjo prašymo turinys yra žinomas ir nepakito jau nuo 2023-01-05.

Komisija kritiškai vertina atsakovės atsiliepime į patikslintą skundą nurodytą argumentą, kad, pareiškėjo prašymas iš esmės yra neargumentuotas, jame nenurodytos jokios konkrečios faktinės aplinkybės ir/ar teisės normos, kuriomis remdamasis pareiškėjas prašo, kad būtų pateikti prašomi dokumentai, išskyrus formalų argumentą, kad bendruomenę pasiekė informacija, kuri su Prašymu nepagrįsta jokiais konkrečiais dokumentais ar jų kopijomis, nes atsakovas, gavęs nekorektiškai / netinkamai suformuluotą Prašymą, turėjo galimybę pareikalauti pareiškėjo pateikti papildomus paaiškinimus. Be to, kas jau nurodyta, Komisija pažymi, kad VAĮ, įtvirtindamas asmenims teisę teikti prašymus viešojo administravimo subjektams, nenustatė pareigos pareiškėjui nurodyti prašymo teisinį pagrindą, t. y. teisiškai kvalifikuoti privalo ne pareiškėjas, o viešojo administravimo subjektas. Tik teisės aktuose nustatytais atvejais, pareiškėjas gali būti įpareigojamas pagrįsti savo prašymą suteikti informaciją (pvz., nurodyti prašomos informacijos tikslą ir pan.), tačiau šia aplinkybe atsakovas nesiremia.

Skundžiamame sprendime Savivaldybė nurodo, kad seniūno priimtą administracinį sprendimą arba veiksma (neveikimą) galima skųsti Administracijos direktoriui, kuris būdamas Administracijos vadovas gali įvertinti priimto administracinio sprendimo arba veiksmo (neveikimo) pagrįstumą, tuo pačiu aprašo Savivaldybės audito tarnybos funkcijas ir teises. Šie Savivaldybės paaiškinimai Skundžiamame sprendime yra kritiškai vertintini. Šiame kontekste Komisija pažymi, kad pareiškėjų diskrecijos teisė pasirinkti savo teisių gynimo būdą ir subjektą yra įtvirtinta VAĮ, kuriame nustatyta numatyta administracinio sprendimo apskundimo tvarka, t. y. asmuo turi teisę apskųsti viešojo administravimo subjekto priimtą administracinį sprendimą arba veiksma (neveikimą), taip pat viešojo administravimo subjekto vilkinimą atlikti jo kompetencijai priskirtus veiksmus šio įstatymo nustatyta tvarka: a) tam pačiam viešojo administravimo subjektui; b) arba aukštesniam pagal pavaldumą viešojo administravimo subjektui, c) arba kitų įstatymų, reglamentuojančių ginčų, kylančių iš administracinių teisinių santykių, nagrinėjimą, nustatyta tvarka išankstinio ginčų nagrinėjimo ne teismo tvarka institucijai, d) arba administraciniam teismui (VAĮ 14 str.). Vien tai, kad pareiškėjų prašymas yra nagrinėjamas jau nuo 2023 m. sausio mėn., nesutinkant su pateiktais atsakymais pareiškėja kreipėsi būtent į Komisiją, yra įsiteisėję ir vykdytini Komisijos sprendimai, rodo, kad pareiškėja pasirinko ne atsakovės nurodytą (ar siūlomą) savo galimai pažeistų teisių gynimo būdą, o ikiteisminį ginčo nagrinėjimą Komisijoje Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo nustatyta tvarka.

Kaip jau nurodyta, Komisija 2023-09-01 sprendimu Nr. 21RE1-173 (AG1-138/09-2023) panaikino Savivaldybės 2023-06-22 rašto Nr. (3.4)V8-419 „Dėl informacijos pateikimo“ dalį, kurioje Administracija atsisakė įpareigoti Žiežmarių miesto seniūniją pareiškėjai pateikti sąskaitas su darbų atlikimo aktais už Žiežmarių miesto sniego valymo paslaugas ir atsakovę įpareigojo pareiškėjos 2023-01-05 prašymo dalį, kurioje pareiškėja Savivaldybės prašė įpareigoti Žiežmarių miesto seniūniją pareiškėjai pateikti sąskaitas su darbų atlikimo aktais už Žiežmarių miesto sniego valymo paslaugas, nagrinėti iš naujo. Minėtame Komisijos sprendime buvo pateiktas aiškus ir platus išaiškinimas, ką turėtų įvertinti Savivaldybė, iš naujo nagrinėdama pareiškėjos prašymą (jo dalį) bei nurodyti atsakovės priimamų sprendimų ydingumo požymiai. Komisija pažymi, kad Savivaldybė, priimdama Skundžiamą sprendimą, minėtų Komisijos išaiškinimų neįvertino. Tuo pačiu Komisija pažymi, kad Savivaldybė savaip interpretavo minėto Komisijos sprendimo rezoliucinę dalį, t. y. nesprenė klausimo dėl galimybių (pvz., turi prašomus dokumentus ar jų

neturi, gali pateikti, ar neturi teisinio ar faktinio pagrindo pateikti) įpareigoti Žiežmarių miesto seniūniją pareiškėjai pateikti sąskaitas su darbų atlikimo aktais už Žiežmarių miesto sniego valymo paslaugas. Skundžiamame sprendime iš esmės tik paaiškino Savivaldybės administracinės struktūros ypatumus bei nurodė, kad prašymas neargumentuotas bei jame nėra nurodyta teisinio pagrindo.

Komisija pabrėžia, kad tinkamu pareiškėjų prašymo išsprendimu būtų laikytina, jeigu būtų priimtas vienas iš šių sprendimų: pateikti prašomus dokumentus, arba atsisakyti pateikti prašomus dokumentus, nurodant atsisakymo juos pateikti tinkamą teisinį ir faktinį pagrindą.

VAĮ numatytais principais yra grindžiamas geras viešasis administravimas (žr., pvz., LVAT 2012 m. balandžio 30 d. sprendimą administracinėje byloje Nr. A492-1978/2012). Tinkamas, atsakingas valdymas, kaip ne kartą akcentuota LVAT praktikoje, yra neatsiejamas nuo gero administravimo reikalavimų (žr., pvz., 2015 m. gruodžio 21 d. išplėstinės teisėjų kolegijos sprendimą administracinėje byloje Nr. I-7-552/2015). Formaliai ir biurokratiškai vykdomos viešojo administravimo funkcijos nesiderina su gero administravimo principu (žr., pvz., LVAT 2015 m. birželio 25 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A-2150-492/2015). Gero administravimo principas taip pat suponuoja tai, kad viešojo administravimo subjektas turi pareigą pateikti suinteresuotam asmeniui objektyvią ir teisingą informaciją jį dominančiu klausimu (žr., pvz., LVAT 2015 m. birželio 26 d. nutartį administracinėje byloje Nr. eA-2142-624/2015).

LVAT praktikoje akcentuota, jog asmens prašymo perkvalifikavimas, iš esmės nepriimant įstatyme numatytų sprendimų, prilyginamas pareigos motyvuoti priimamus administracinius aktus pažeidimui. Tokia situacija taip pat nėra suderinama su VAĮ įtvirtintu objektyvumo principu (žr., pvz., LVAT 2015 m. kovo 16 d. sprendimą administracinėje byloje Nr. A-1433-146/2015).

LVAT yra pažymėjęs, jog, jei viešojo administravimo subjektui yra pateiktas konkretus prašymas priimti tam tikrą administracinį sprendimą, šis subjektas ir turi priimti tokį administracinį sprendimą (teigiamą arba neigiamą), kaip jį įpareigojo įstatymų leidėjas, užuot priėmus kitos rūšies administracinį sprendimą (žr., pvz., LVAT 2013 m. balandžio 22 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A602-658/2013; 2015 m. kovo 16 d. sprendimą administracinėje byloje Nr. A-1433-146/2015).

Kreipimosi nagrinėjimo ribas nustato pats pareiškėjas savo kreipimosi turiniu, šių ribų institucija, nagrinėjanti kreipimąsi, privalo laikytis ir pateikti atsakymą ne siauresnės nei pateikto kreipimosi turinys apimties atsakymą. Nagrinėjamu atveju atsakovės veiksmai, kai į pareiškėjos skundą atsakoma nemotyvuotai, interpretuojant pareiškėjos prašymo turinį; kai reikalaujama pateikti galimai reikalingą informaciją patikslinti grubiai nesilaikant Taisyklėse nustatytų terminų, pripažįstamas pažeidžiančiu ir gero administravimo principą. Taigi, Komisija konstatuoja, jog skundžiamas Kaišiadorių rajono savivaldybės administracijos 2023-11-24 raštas Nr. (3.4E)V8E-2276 neatitinka VAĮ 10 straipsnio reikalavimų, todėl panaikintinas.

Vertinant Sprendimo teisėtumą, be kita ko, Komisija privalo įvertinti, ar jis atitinka privalomuosius individualiam administraciniam aktui keliamus reikalavimus, nustatytus Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo 10 straipsnyje, t. y. ar individualus administracinis aktas yra pagrįstas objektyviais duomenimis (faktais) ir teisės aktų nuostatomis, ar individualiame administraciniame akte aiškiai suformuluotos nustatytos arba suteikiamos teisės ir pareigos, nurodyta akto apskundimo tvarka. Pagal VAĮ 10 straipsnio 5 dalį, administraciniame akte išdėstyto sprendimo motyvai turi būti nurodomi tokia apimtimi, kad besikreipiančiam subjektui konkrečiu individualiu atveju būtų aišku, kokia priimto sprendimo esmė, kokios faktinės aplinkybės ir teisės normos nulėmė šį sprendimą, kokius teisės aktuose numatytus veiksmus jis turėtų atlikti, ar į kokius subjektus turėtų kreiptis, kad galėtų įgyvendinti savo teisėtus interesus. Kai administraciniame akte tai nėra nurodyta, motyvai negali būti vertinami kaip pakankami, o pats administracinis aktas teisėtas ir pagrįstas. Nagrinėjamu atveju, įvertinus Skundžiamo sprendimo turinį, Komisija daro išvadą, jog jis yra nemotyvuotas ir nepagrįstas. Kaip matyti, atsakovė ne tik nesirėmė ginčui aktualiū teisiniū reglamentavimu, nenurodė aiškios priežasties, kodėl gali ar negali įpareigoti Seniūniją pateikti prašomus dokumentus, nenurodo, ar juos turi/neturi.

Atsižvelgiant į faktines bylos aplinkybes ir ginčo situacijos teisinį reglamentavimą, Kaišiadorių rajono savivaldybės administracijos 2023-11-24 raštas Nr. (3.4E)V8E-2276 yra neteisėtas ir nepagrįstas, todėl pareiškėjos skundas tenkintinas ir Skundžiamas sprendimas naikintinas. Atsakovė įpareigotina pareiškėjos 2023 m. sausio 5 d. skundo dalį, kuria pareiškėja Savivaldybės prašė įpareigoti Žiežmarių miesto seniūniją pareiškėjai pateikti sąskaitas su darbų atlikimo aktais už Žiežmarių miesto sniego valymo paslaugas, išnagrinėti iš naujo ir priimti teisės aktų reikalavimus atitinkantį sprendimą.

Likusieji šalių argumentai laikytini pertekliniais, neturintys tiesioginės juridinės reikšmės kilusio ginčo išsprendimui iš esmės, todėl detaliau nedėstyti ir neanalizuotini. Be to, Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas (toliau – ir LVAT) ir Europos Žmogaus Teisių Teismas (toliau – EŽTT) formuoja praktiką, kad pareigos nurodyti priimto sprendimo motyvus apimtis gali skirtis priklausomai nuo sprendimo prigimties ir turi būti analizuojama konkrečių bylos aplinkybių kontekste (EŽTT 1994-04-19 sprendimas byloje Nr. 16034/90 *V. de H. v Netherlands*, 1997-12-19 sprendimas byloje Nr. 20772/92 *H. v Finland*, 1999-01-21 sprendimas byloje Nr. 30544/96 *G. R. v Spain* ir kt.).

Vadovaudamasi I kiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 20 straipsnio 1 dalies 2 ir 3 punktais, Komisija

n u s p r e n d ž i a:

pareiškėjos asociacijos Žiežmarių miesto bendruomenės skundą tenkinti:
panaikinti Kaišiadorių rajono savivaldybės administracijos 2023-11-24 raštą Nr. (3.4E)V8E-2276 kaip nepagrįstą;

įpareigoti Kaišiadorių rajono savivaldybės administraciją asociacijos Žiežmarių miesto bendruomenės 2023 m. sausio 5 d. skundo dalį, kuria pareiškėja Savivaldybės prašė įpareigoti Žiežmarių miesto seniūniją pareiškėjai pateikti sąskaitas su darbų atlikimo aktais už sniego valymo paslaugas, išnagrinėti iš naujo ir priimti teisės aktų reikalavimus atitinkantį sprendimą.

Sprendimą per vieną mėnesį nuo jo priėmimo ginčo šalys gali apskųsti Regionų administracinio teismo Kauno rūmams Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Posėdžio pirmininkė

Birutė Pranevičienė

Komisijos nariai

Lionela Gelmanienė

Edvardas Jucius

